

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/51/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812222973
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3812222973.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

S. súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky Mgr. B. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. S., P. XXX/X a otca Ing. Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., Y. 8, o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/65/2012-934 zo dňa 02. mája 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom návrh otca na zmenu výchovného prostredia maloletého R. zamietol /výrok I./, návrh matky na zákaz styku otca s maloletým Oliverom zamietol /výrok II./, zrušil neodkladné opatrenie, ktorým bolo otcovi uložené, aby sa dočasne zdržal styku s maloletým Oliverom, uložené uznesením Krajského súdu Trenčín č.k. 6Cop/26/2014-35 /výrok III./, styk otca s maloletým Oliverom neupravil /výrok IV./, maloletému R. uložil povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu podľa pokynov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, zameraného na odstránenie následkov negatívneho ovplyvňovania maloletého zo strany matky voči otcovi a na úpravu vzťahu maloletého k otcovi /výrok V./, matke uložil povinnosť zabezpečiť účasť maloletého R. na tomto psychologickom poradenstve podľa pokynov ÚPSVaR Prievidza /výrok VI./, obom rodičom maloletého R. uložil povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na zlepšenie vzájomnej komunikácie podľa pokynov ÚPSVaR Prievidza /výrok VII./ a nakoniec matke maloletého uložil povinnosť nahradiť trovy štátu vo výške 258,96 eur výrok VIII./.

2. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že otec maloletého R. sa svojim návrhom domáhal zmeny výchovného prostredia maloletého. Matka maloletého v priebehu konania podala návrh, ktorým žiadala upraviť styk otca s maloletým v jej prítomnosti, s tým že otec maloletého by bol povinný počas styku umožniť maloletému použitie mobilného telefónu a že matku zbavuje oznamovacej povinnosti vo veci ďalšieho sexuálneho zneužívania maloletého jeho otcom. Tento návrh zobrala matka späť, avšak súd v tejto časti konanie nezastavil, pretože ostatní účastníci súhlas alebo nesúhlas s tým nevyjadrili (§ 29 ods. 3 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok /ďalej len CMP/ a o styku súd rozhodol podľa zásad nesporného konania uvedených v čl. 5 a 7 CMP výrokom, že styk otca s maloletým neupravuje. Ďalej súd uznesením z 1.12.2014 spojil na spoločné konanie túto predmetnú vec s vecou vedenou na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn.4P/37/2014 o návrhu matky na zákaz styku maloletého Olivera s otcom.

3. Maloletý na pojednávaní k veci uviedol, že s otcom sa nechce stretávať, pretože sa aj v minulosti stalo, že ho zatváral do šatníka v rámci hry. Báť sa, povedal mu, že sa tak nechce hrať. Chce opraviť svoju výpoveď, že v rámci hry ho otec zatváral do šatníka, zhasol svetlo a on si nedokázal sám zapáliť. Stalo sa to možno 2x. Bol tam zavretý asi 10 minút, potom ho pustil. Pamätá si, že sa nemohol dostať von, nedočiahol na kľučku ani na vypínač. Otec mu je nesympatický, nechce sa s ním stretávať. Chce bývať s mamou v Kostolčanoch, ako býva teraz, má tam kamarátov, je tam spokojný. Keď otec teraz nechodí, už nemáva stresy, mával ich v sobotu, keď chodil otec. Je zbytočné, aby navštevoval psychológa, trval na tom, že sa nechce stretávať so svojím otcom. Na otázku kolízneho opatrovníka, či by rešpektoval súdne rozhodnutie, ktorým by bola povinnosť navštevovať psychologickú poradňu, uviedol, že nerešpektoval, pretože si nechce budovať vzťah s niekým s kým nechcem byť, nechce byť pod stresom.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 13P/389/2008 z 5.5.2010 bol upravený styk otca s maloletým tak že bol oprávnený stretnúť sa s maloletým každú stredu v párnom týždni a to v čase od 15.00 hodiny do 17.00 hodiny, ktorý styk bude realizovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi za prítomnosti pracovníčok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi a to po dobu jedného mesiaca po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku. V ďalšom období bol otec oprávnený stretávať sa s maloletým každú sobotu v nepárnom týždni a to tak, že o 13.00 hodine si vyzdvihne dieťa pred bytom matky a vráti dieťa matke späť o 18.00 hodine opäť pred jej bytom. Matka bola povinná dieťa na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s dieťaťom umožniť. Podľa úradného záznamu z 20.5.2011 sa stretnutia s otcom realizovali 15.12.2010, 12.1.2011. Podľa úradného záznamu z 15.12.2010 maloletý počas stretnutia sledoval hodiny, o 16.00 sa postavil a chcel odísť. Dňa 12.1.2011 keď počas stretnutia odstránili hodiny, bol maloletý neistý, nemal radosť z hry, snažil sa odísť lebo asi už je čas. Počas stretnutia 19.1.2011 posunuli čas o pol hodinu, mal možnosť kontrolovať čas, napriek tomu bol počas stretnutia v pohode, s otcom sa hral až do 16.55 hod. Podľa úradného záznamu z 13.4.2011 matka oznámila úradu, že syn sa na stretnutie na úrad nedostaví, pretože sa syn odmieta dostaviť. To isté vyplýva zo záznamu z 20.4.2011, 27.4.2011, 11.5.2011, matka svojim negatívnym postojom ovplyvňovala maloletého. Pracovníčky úradu je ubezpečili, že sa synovi nemôže nič stať v ich prítomnosti, matka argumentovala, že kto jej zaručí, že sa mu nič nestane, že na otca podala trestné oznámenie, pri vyšetrowaní ktorého bol porušený zákon. Matka si komunikáciu na úrade nahrávala. Ponúkli maloletému, že sa stretnú len s ním, bez prítomnosti otca, budú sa s ním hrať a rozprávať. Na to reagoval nervozitou až agresivitou, búchal do steny rozplakal sa a potom útočil rukami na matku. Táto s ním potom odišla. Tiež 16.2011 a 8.6.2011 sa otec na úrade pokúšal prekonať odmietanie maloletého, neúspešne. Otec poukázal 29.6.2011 na syndróm zavrhnutého rodiča. Úrad reagoval návrhom na uloženie výchovného opatrenia rodičom - podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení podanom súdu 7.6.2011. Súd rozsudkom 15P14/2012 že uložil maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Orchidea n.o. Prievidza v Bošanoch a rodičom uložil povinnosť podrobiť sa pokynom uvedeného zariadenia za účelom realizácie odborného poradenstva a povinnosť poskytnúť zariadeniu potrebnú súčinnosť. Matka úradu uvádzala, že maloletý sa odmieta o tom s ňou rozprávať. Otec 4.1.2007 požiadal o preskúmanie vhodnosti matkinho správania úrad, poukázal na používanie hrubých výrazov, dieťa mu hovorilo, že si nemá sadnúť na posteľ, že smrdí a pod.. Nadávala mu pred maloletým do sprostých. Nadávala mu pred maloletým do frigidných, keď meškal s maloletým kvôli dopravnej nehode, povedala mu, aby nabudúce prišiel o pol hodiny neskôr. Dňa 6.6.2008 kolízny opatrovník podal návrh, aby súd rozhodol predbežným opatrením, že otec sa má zdržať styku s dieťaťom, prílohou bolo trestné oznámenie matky z 30.5.2008, posudok PhDr. Šútorovej z 6.5.2008, dieťa bolo vyšetrené 5.5.2008. Uznesením Okresného súdu Prievidza 13P/331/2008 z 12.6.2008 bolo otcovi uložené aby sa zdržal styku s maloletým. Matka podala návrh, aby súd uložil otcovi zákaz styku s maloletým 10.7.2008 Okresnému súdu Prievidza. Okresný súd Prievidza v konaní uznesením č.k. 13P/331/2008-10 zo dňa 12. 06. 2008, ktoré bolo potvrdené Krajským súdom v Trenčíne č.k. 4CoP/50/2008-54 zo dňa 20. 08. 2008 rozhodol, aby sa otec dočasne zdržal styku s maloletým synom.

5. Súd ďalej zistil, že mediátorka JUDr.Svitková zaslala výzvu na mediáciu matke maloletého, ktorá mediáciu odmietla pre nedostatok finančných prostriedkov. Podľa správy mediátorky JUDr.Mgr. Štulrajterovej matka neumožnením styku otca s maloletým na vhodnom mieste porušuje právo maloletého na ochranu súkromia, dieťa sa je správaniu nemôže brániť, matka ovplyvňuje jeho správanie - dieťa sa nemôže rozhodnúť či zoberie darček od otca. Matka primerané prostredie odmieta. Chce byť pri všetkých rozhovoroch s dieťaťom. Riadi synove správanie.

6. Podľa uznesenia Okresnej prokuratúry Žilina z 25.6.2013 vo veci oznámenia Ing. Y. Q. na JUDr. Gancárovú, pre návrh na trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 21 ods.1 písm. b) k § 349 Trestného zákona, jeho dôvodov, JUDr. Gancárová v pracovnej dobe, ako zamestnankyňa

organizácie Náruč z pracovného e-mailu radila Mgr. Markovej ako postupovať pri realizácii styku, podľa oznamovateľa aby sa styk nerealizoval, aby neboli rešpektované súdne rozhodnutia a pod... Podľa záverov uznesenia JUDr. Gancárová vždy len reagovala na skutočnosti predostreté matkou, čo nie vždy zrejme zodpovedalo realite. To že sa styk neuskutočnil, nebolo dôsledkom konania JUDr. Gancárovej, ale toho, že matka nikdy nemala záujem, aby sa styk otca s maloletým realizoval. Matka nijakým spôsobom nemotivuje maloletého k týmto stretnutiam, svojim správaním prispieva k prehĺbovaniu negatívneho postoja maloletého k otcovi. Preto bola sťažnosť Ing. Y. Q. proti uzneseniu o odmietnutí veci tohto podozrenia ako nie dôvodná zamietnutá. Podľa záznamu z 8.7.2013 otec sa pokúsil stretnúť so synom, chcel mu zagratulovať, doniesol mu bonbóny a bedminton, čo maloletý odmietol a po 15 minútach stretnutie ukončil. Podľa správy Kancelárie verejného ochrancu práv Bratislava z 26.7.2013 kolízny opatrovník Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza porušil základné právo maloletého na osobitnú ochranu detí a maloletých podľa čl. 41 ods. 1 Ústavy a práva v čl. 3 a 12 Dohovoru o právach dieťaťa. Úrad mal podľa rozhodnutí súdov pomôcť maloletému v budovaní vzťahu s otcom. Pochybil, keď nezisťoval názor maloletého, riešil nedostatočnú spoluprácu rodičov pred maloletým a tlačil priamo na maloletého čím ako keby na neho preniesol zodpovednosť za túto situáciu. Tiež nerealizoval prešetrovanie pomerov otca maloletého. O tomto verejná ochrankyňa práv upovedomila matku 26.7.2013. K správe sú pripojené kópie záznamov Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, z ktorých vyplýva snaha úradu dohovoriť matke, aby viedla maloletého k realizácii stretávania s otcom, dohadovanie náhradných termínov, popis nespokojnosti matky, snahy úradníčok o realizáciu súdom nariadeného poradenstva resp. styku. V prílohe podania verejnej ochrankyne práv sa nachádza stanovisko tohto úradu z 3.8.2012, v ktorom poukázal na to, že úrad vyzval Obecný úrad Zemianske Kostolany, aby viedol matku maloletého k dobrovoľnému plneniu rozhodnutia súdu. Úrad maloletého nenútil k styku s otcom, ktorý bol realizovaný na úrade.

7. Podľa znaleckého posudku PhDr. Alžbety Dobrovodovej č. 18/2005 k veci sp. zn. 13P/653/2004 dieťa pri súčasnej prítomnosti obidvoch rodičov preferovalo otca, mal vytvorené väzby k obidvom rodičom, priaznivejšie psychické predpoklady pre starostlivosť o maloletého mal otec, u matky bola citová rovnováha vratká, je psychický stav vykazoval znaky subkompensácie, bolo by vhodné je psychiatrické vyšetrenie. Podľa posudku MUDr. Ladislava Kvasničku č. 30/2007 z odboru zdravotníctvo psychiatria v konaní 13C 94/2008 aktuálny psychický stav matky bol dobrý, reagovala primerane jej myslenie je neporušené, jej intelektové schopnosti sú na dobrej úrovni. Nevyžaduje liečbu psychiatrom. Závery PhDr. Dobrovodovej tento znalec akceptoval ako zistenie predispozícií matky na základe testových vyšetrení, ktoré ale podľa tohto znalca nemôžu dostatočne definovať reálne fungovanie vyšetrovanej. Hypoteticky sa mohla pri citovo chladnom manželovi dostávať do krízových stavov s afektívnymi prejavmi. Podľa tohto znalca nebráni matka otcovi v stretávaní s otcom. Podľa znaleckého posudku PhDr. Daniely Šútorovej č. 10/2008 z 6.5.2008 v konaní o rozvod a úpravu rodičovských práv sp. zn. 13C/94/2005 bol maloletý v čase vyšetrenia po intelektovej stránke v pásme nadpriemeru, mal k obidvom rodičom pozitívne väzby, matka je zdrojom istoty a bezpečia, s otcom sa orientuje na hravé aktivity. Obidvoch rodičov má rád, prejavuje im lásku, viac je zvyknutý na matku. Matka mala v tom čase vytvorené priaznivejšie predpoklady pre starostlivosť o maloletého. Podľa znaleckého posudku PhDr.Šútorca č.3/2010 z 13.3.2010 tento zistil u matky maloletého egocentrickú osobnosť s anamnézou citovej deprívácie ktorá našla odraz v neukojiteľnom hlade po láske. Absentuje u nej empatia súcitiť, základ ľudskej vzájomnosti, hlbokoj a trvalej citovej väzby. Náhradou za to je pre ňu pripútanie sa k ľahko manipulovateľnej bytosti, maloletému. Emocionalita je plytká a egocentrická pozostávajúca z negatívnych citových kvalít. Otec je podľa znalca neimponujúci muž zameraný na materiálne statky, usilovný, sentimentálny, lpejúci na starých kamarátskvach, svedomitý, až malicherný , zodpovedný, disciplinovaný, verný ale nezaujímavý, sociálne nepríťažlivý. Extrovert s vyššou potrebou sociálneho styku, angažovaný ale b-čko. Usilovný pomocník, organizátor. Citová reaktivita je plytká a málo opravdivá. Dlhodobo frustrovaný v potrebe dominancie, byť úspešný, spoločensky akceptovaný a v potrebe kontaktu so svojim dieťaťom. Má vysoko rozvinuté a diferencované kvality aktívnej a pasívnej a reaktívnej varianty vôle. Na udržanie resp. obnovenie kontaktu so synom bol schopný vyvinúť extrémne mnoho energie. Je identifikovaný s mužskou pohlavnou rolou, orientácia heterosexuálna s exkluzívnou preferenciou dospelých žien. Podľa tohto posudku malo dieťa intelektovú kapacitu v pásme vyššieho priemeru, až nadpriemeru. Myslenie malo nedisciplinované, so sklonom k pseudológii. Zvýšená je sugestibilita, ľahko si osvojí cudziu myšlienku tým, že je jej reprodukcia sociálne odmeňovaná a stotožní sa s ňou a začne ju považovať za vlastnú, hoci jej nerozumie. Emocionalita je zvýšená, diferencovaná v jej skladbe je popri stenických kvalitách letentne prítomný značný náboj sociálnej úzkosti , ktorú matka účelovo interpretuje. Dieťa je egocentrické, ľahko sociálne maladjustované v zmysle menšej prispôsobivosti záujmom druhých. Má sklon upútať pozornosť na seba, presadzovať

sa, manipulovať s okolím. Je sebaneisté čo hyperkompenzuje siláckymi prejavmi imitujúcimi quasi nadmerné sebavedomie. Medzi ním a matkou je patologický tesný vzťah vzájomného podnecovania. Matka ho selektívne podporuje v jeho spontánných pseudológiách a on sa jej odvdáča tým, že úspešné prehovory opakuje. Pri rozbere latentných psychických obsahov neboli zistené žiadne stopy po psychotraumatizácii a už vôbec nie špeciálne sexuálnej. Maloletý otcovi v teste Bene - Anthony adresuje 15 negatívnych atribúcií, niektoré sú očividne nepravdivé. Vyjadruje vopred pripravené nastavenie dieťaťa, v akom duchu má odpovedať. Matke pripisuje tri atribúty, jeden z toho negatívny (príliš často ma trestá). Podľa záverov tohto znalca, je vývin osobnosti maloletého komplikovaný regresným fenoménom ktorým je nadmerná citová závislosť od matky typická pre nižší vek. Vzťah k matke verbalizuje ako mierne pozitívny. Voči otcovi deklaruje negatívny postoj. Odmietavý postoj k otcovi je umelo vyfabrikovaný matkou, maloletý má normálny vzťah s otcom. Podľa vyšetrenia MUDr. Kosorínskeho - znalca z odboru psychiatria - sexuológia, otec maloletého netrpí sexuálnou úchylkou a znalec nenašiel žiadny racionálny dôvod na zákaz styku otca s maloletým. Podľa znaleckého posudku znalca PhDr. Benkoviča 25/2013, do spisu predloženého 28.4.2014 sa u maloletého vyvinul syndróm zavrhnutého rodiča, matka maloletého priamo aj nepriamo popudzuje k udržiavaniu negatívneho postoja k otcovi, stretávanie otca s maloletým bolo zmarené. Maloletý preukazuje závislé správanie voči matke, má s ňou vzťah ako rovnocenní partneri, nedostatočne matku rešpektuje ako autoritu. Maloletý má narušený vzťah s otcom, je vo svojom postoji neodkloniteľný a ani neumožňuje zmenu svojim správaním budovať pozitívny vzťah s otcom, pretože by tým oslabil dôveru matky voči nemu. Vzťah -dôvera s matkou mu bráni budovať si vzťah s otcom, ktorý je potrebný pre optimálne potreby psychického vývoja maloletého. Matka a syn si budujú vzájomnú dôveru na silnom presvedčení, že maloletému bolo zo strany otca ublížené a hocikto z nich by dané tvrdenie spochybnil, oslabuje vzájomnú dôveru. Je potrebné zdôrazniť, že takto vytvorená dôvera vo vzťahu matka-syn výrazne prispela k poruchovej interakcii matka dieťa, kde dieťa začína využívať slovo dôvera ako manipuláciu k dosiahnutiu vlastného cieľa. Takto vytvorená dôvera medzi matkou a synom zabraňuje otcovi maloletého si budovať vzťah so synom, pričom samotný vzťah otca a syna je potrebné rozvíjať z hľadiska optimálnych potrieb psychického vývinu maloletého. Podľa znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológia PhDr. Viery Truskovej č.9/2014 z 6.3.2015 matkina reaktivita a dlhodobý neriešený stav sú determinujúce v jej osobnej štruktúre, javia sa ako patologické, pričom nemusí ísť o pravú patológiu ale skôr o dlhodobý extrémny tlak a neistotu spojenú s traumou, ktorú zažili v kontakte s otcom. Znalkyňa doporučila rešpektovať názor maloletého. Podľa znalkyne sa dôvodmi odmietania otca maloletým nikto nezaoberal. Preto podľa nej nemožno uvažovať o syndróme zavrhnutého rodiča. Znalkyňa poukázala na potrebu zopakovať a preveriť závery všetkých znalcov, ktorý sa vecou zaoberali. Podľa správy z psychologického posúdenia od Orchidea n.o. Prievidza z 11.1.2013 vo veci sp. zn. 15P/14/2012 mali poskytnúť odborné poradenstvo rodičom maloletého v záujme docieľiť pozitívnu zmenu vzťahu otec -maloletý. Otec sa do pripraveného skupinového programu zapájal, matka sa neprispôsobovala, znevažovala aktivity, rozprávala dehonestujúco i pred ostatnými. V psychologickej hre matka i maloletý klamali, matka naviedla maloletého ku lži, zaškrtila mu na lístočku ovocie, ktorým bol otec, aby s ním nešiel. Skupina ju za to odsúdila. Matka opakovane vedome bránila a korigovala situáciu tak, aby ju mala pod kontrolou, aby mala dosah nad pohybom maloletého, hoci sa tvárila, že lúštila krížovky. Manifestné je k 9.8.2012 odmietavé správanie maloletého voči okoliu, nerešpektuje autoritu ani inú dospelú osobu v interpersonálnom kontakte. Nezisková organizácia sa zúčastnila kontaktov otca a maloletého, dňa 23.8. matka stretnutie zrušila, napr. 13.9.2012 sa otec s maloletým presúvali do inej miestnosti, pri tom zaznamenali nevôľu v rozhovore maloletého s otcom, ktorý mu mal povedať: vidíš, ten otec nie je až tak zlý. Uvedené matka preniesla do afektu čím posilnila maloletého do negativizmu, na čo sa hodil o zem s krikom a plačom. Ušiel zo zariadenia a nereagoval ani na matkine výzvy. Ďalej odmietla maloletého na stretnutia nútiť, s tým, že to maloletý odmieta. Dňa 10.11.2012 zrealizovali neohlásený dohľad stretnutia maloletého s otcom, otec prišiel so svojim otcom. Maloletý bol od začiatku v odpore, matka vyvolala nepríjemnú atmosféru afektom voči vedúcej oddelenia SPOD a SK v Prievidzi, na jej hlučný prejav reagoval maloletý ešte horším negativizmom, matka odišla smerom k škole, akoby dala signál maloletému, aby šiel k babke. Požili signalizáciu, ktorú predtým použili aj v Bošanoch. Maloletý sa im stratil z dohľadu. Maloletý bol políciou nájdený v byte u matky, s otcom sa už nechcel stretnúť. Maloletý je v úrovni manipulátora, správa sa neprimerane svojmu veku, matka síce deklaruje ústretovosť ale maloletého na stretnutia nepripraví, nepodporuje obnovenie kontaktov syn - otec. Matka marí stretnutia otca so synom. Podľa psychologického vyjadrenia detského krízového centra Náruč Žilina zo 14.7.2010 po vyšetrení maloletého nemôže Mgr. Jana Švecová ako psychológ nemôže hovoriť o dostatočnom preukázaní sexuálneho zneužívania na maloletom, avšak z vyšetrenia vyplynul jednoznačne negatívny a odmietavý vzťah chlapca k otcovi. Aj test potvrdil negatívne nastavenie chlapca k otcovi. Podobne je nastavený aj k dedovi (otcovmu otcovi). Odporučili predísť ďalším vyšetreniam maloletého, aby sa

predišlo jeho sekundárnej viktimizácii. Keďže išlo o ich jediný kontakt s dieťaťom, nemôžu konštatovať príčinu negatívneho nastavenia maloletého, ktoré môže prameniť aj z konfliktného vzťahu rodičov. V záujme maloletého odporúčajú, aby súd bral do úvahy vôľu maloletého že sa nechce s otcom stretávať, do obdobia, kedy na to bude pripravený. Podľa čestného prehlásenia Q. Z., matky B. Q., z XX.X.XXXX, maloletý s ňou trávil veľa času od roku 2007, kedy sa matka maloletého zamestnala. V byte s matkou a maloletým bývala aj Pavlína W. ktorú opatrovala Q. Z. od r. XXXX. Aj pred touto paňou sa maloletý zdôveril, že mu oco robil zle, že aj on otca zabije a zastrelí, aby oco vedel, ako ho to bolí. Pokiaľ chodil maloletý k otcovi, odmietal hovoriť o tom, ako sa u neho mal. Ostal bojzlivý, sťažoval sa, že ho bolí riľka. Keď mu ju umyla a ošetrila, videla že ju má červenú a podráždenú. Posledný víkend od 9.do 11.5. 2008 s ním volala, tešil sa na stretnutie s ňou. Keď ona vymieňala plienku p. Svitkovej, posielala ho preč, že sa nepatrí aby sa pozeral, keď je ona vyzlečená. Potom jej povedal, že otca videl veľakrát holého keď bol u neho, kúpал sa nahý. Oco si uviazal na pipíka bavlňku a druhý koniec na kľučku dverí a on -maloletý musel otvárať a zatvárať dvere, oco sa pri tom smial, bol celý červený a podskakoval a naťahoval si pipíka a mal ho veľkého. Ocovi praskli vajička a museli utierať kúpeľňu. Tiež mal maloletý strčiť otcovi do konečníka korenie a mal ho zatísnuť varechou. Vnuk si musel ľahnúť na stoličku dole bruchom, nesmel sa obzerať a otec mu mal dávať korenie do konečníka až ho to štípalo. Otec mal chlapcovi povedať že sa to robiť musí, lebo mu to kázal doktor. Povedal jej, že aj keď otec povie že maloletý klame, nie je to pravda, otec klame. Preto to jej dcéra konzultovala s MUDr. Takáčovou a JUDr. 4Polčíkovou a PhDr. Melicheríkovou a podala trestné oznámenie.

8. Podľa správy Základnej školy, ulica Rastislavova Prievidza, vypracovanej triednou učiteľkou Mgr. Michaelou Fungáčovou je maloletý od 1.9.2016 žiakom 8. ročníka tejto školy. Dosahuje priemerne až nadpriemerné výsledky, počas hodín sústredene pracuje a primerane reaguje. Pedagógom prejavuje rešpekt, na hodinách nevyrušuje, vie vyjadriť vlastný názor, povinnosti vykonáva zodpovedne. V spoločnosti pôsobí uzavretejšie, napriek tomu sa do kolektívu pomerne úspešne začlenil. Zapojil sa do prípravy na školské kolo dejepisnej olympiády a získal pochvalu za najaktívnejšie žiaka v zbere starého papiera. Absencie matka ospravedlňuje. Tiež ich vždy zdokladuje. Žiak nemá neospravedlnené hodiny. Spolupráca s matkou je ústretová, triedna učiteľka je s ňou v telefonickom kontakte, starostlivosť matky o syna je vnímaná veľmi pozitívne. Matka sa o dieťa vzorne stará. Maloletý je bezproblémový žiak, spolupráca s matkou je nadštandardná.

9. Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Žilina ČVS ORP 602/OVK -ZA-2008 z 23.6.2017 bolo konanie podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie vo veci zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorého skutku sa mal dopustiť podozrivý Ing. Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, tým, "v čase od začiatku mája 2006 až do dňa 11.05.2008, v čase určenom rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. sp. zn.12P18/2006, na styk otca Ing. Y. Q. s maloletým synom R. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom G. S., P. č. XXX/X, teda každý nepárny víkend v čase od piatku od 15.00 hod. do nedele do 19.00 hod., a jednu sobotu v mesiaci ako jeden deň cez Vianoce s nocľahom a pol dňa cez Veľkú Noc, mal Ing. Y. Q., v mieste svojho trvalého bydliska v G. a na ďalších presne nezistených miestach, viackrát sexuálne zneužívať svojho syna R. Q. a to tak, že mu mal strkať do konečníka prst, varechu, obľizovať mu ucho, hrýzť ho do ucha a mal s ním vykonávať aj ďalšie sexuálne praktiky, zastavené, nakoľko je nepochybné, že sa nestal0 skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Trestné stíhanie v danej veci vyšetrovateľ začal prvý krát už dňa 16.06.2008 a to vydaním uznesenia v zmysle § 199 ods. 1 Trestného poriadku, ktorým začal trestné stíhanie vo veci zločinu sexuálne zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Následne po skončení vyšetrovania dňa 05.09.2008 vydal uznesenie podľa § 215 ods. 1, písm. b) Trestného poriadku a trestné stíhanie vo veci zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorého skutku sa mal dopustiť podozrivý Ing. Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, na horeuvedenom skutkovom základe zastavil, nakoľko nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Proti tomuto uzneseniu si podala oznamovateľka Mgr. B. Q. v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú jej dozorujúca prokurátorka dňa 20.10.2008 uznesením v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú. Uznesenie vyšetrovateľa zo dňa 05.09.2008 o zastavení trestného stíhania v predmetnej veci sa stalo právoplatným dňa 20.10.2008. Vyšetrovateľ sa opieral pri vydaní tohto uznesenia o viaceré vykonané dôkazy. Okrem vykonaných výsluchov svedkov Mgr. B. Q. a H.. Y. Q., išlo predovšetkým o znalecký posudok č.28/2008, ktorý v danej veci vypracovala znalkyňa PhDr. Stela Jančárová. V tomto znaleckom posudku znalkyňa prišla k záverom, že v psychickom prežívaní a správaní dieťaťa nie sú prítomné symptómy, ktoré by poukazovali na potencióálne sexuálne zneužívanie. Nezaznamenala negatívne vplyvy na jeho morálny, sexuálny vývoj a jeho zdravotný stav. Súčasťou vyšetrovacieho spisu bol aj znalecký posudok č. 10/2008, ktorý na základe uznesenia Okresného súdu Žilina zo dňa 31.01.2007, vypracovala ku dňu 05.05.2008 znalkyňa

z odboru klinická psychológia PhDr. Daniela Šútorová, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k mal. dieťaťu R. Markovi vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13C/94/2005.

10. Dňa 18.07.2014 vydala prokurátorka Okresnej prokuratúry v Žiline v danej trestnej veci záväzný pokyn pre vyšetrovateľa, aby opätovne začal trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku vo veci sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Na základe uvedeného pokynu vyšetrovateľ vydal dňa 06.08.2014 uznesenie v zmysle § 199 ods. 1 Trestného poriadku, ktorým opätovne začal v danej veci trestné stíhanie vo veci zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorého skutku sa mal dopustiť podozrivý Ing. Y. Q.. V tejto veci sa vyšetrovateľ opakovane snažil zabezpečiť a vykonať v danej veci výsluch osoby mladšej ako 18 rokov - R. Q.. Prvý naplánovaný výsluch sa neuskutočnil z dôvodu ochorenia maloletého R.. Aj následne bol viackrát naplánovaný výsluch maloletého R. Q. najskôr v Prievidzi, potom aj v G., ale zo strany matky maloletého Mgr. B. Q. boli vyšetrovateľovi opakovane doručované rôzne žiadosti, sťažnosti a trestné oznámenie na vyšetrovateľa, ospravedlnenia od lekárov, že sa maloletý nemôže výsluchu zúčastniť zo zdravotných dôvodov. B. v danej veci ešte začiatkom roka 2015 pribral na vypracovanie komplexného znaleckého posudku na maloletého R. Q. a jeho rodičov Ing. Y. Q. a Mgr. B. Q., špecializované vedecké a odborné pracovisko Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie, Cyprichová 42, 831 05 Bratislava. Vyšetrovateľ PZ sa snažil opakovane zabezpečiť prítomnosť matky Mgr. B. Q. ako aj maloletého R. Q., pre účely a potreby znaleckého skúmania. Toto pracovisko v danej veci zaslalo vyšetrovateľovi písomné zdôvodnenie ukončenia znaleckého dokazovania, kde sa okrem iného uvádza, že napriek opakovaným písomným pozvaniam (od 30.06.2015) aj v spolupráci s OR PZ sa matka maloletého spolu so synom dostavila do priestorov VÚDPaP až dňa 02.05.2017 (ako osobne uviedla pani Q. - pre hrozbu udelenia finančnej pokuty). V rozhovore sa matka aj syn vyjadrili, že sa nepodrobia znaleckému vyšetreniu, dôvody sú zaznamenané v zázname z rozhovoru. Týmto ukončujeme znalecké dokazovanie bez spracovania znaleckého posudku. Podľa záverov vyšetrovateľa po vykonaní dokazovania sa vyšetrovaním nepreukázalo, že by Ing. Y. Q. svojho maloletého syna nejakým spôsobom sexuálne zneužil. Bolo preukázané, že skutok tak ako je popísaný v uznesení o začatí trestného stíhania sa nestal.

11. Súd prvej inštancie uznesením právoplatným dňa 29.2.2016 pribral do konania znalca z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých, Mgr. Františka Nociara, ktorému určil úlohu odpovedať na otázky: - zhodnotiť osobnosť maloletého dieťaťa, matky a otca, - posúdiť citové vzťahy maloletého k matke a otcovi, ako aj citové vzťahy matky a otca k maloletému dieťaťu, či sú tieto vzťahy niečím alebo niekým deformované, - posúdiť aké je správanie dieťaťa v prítomnosti otca bez účasti matky a naopak, - posúdiť, či dochádza k ovplyvňovaniu maloletého zo strany niektorého z rodičov voči druhému rodičovi, - či je v súčasnosti starostlivosť o dieťa na požadovanej úrovni, - zhodnotiť osobnostné predpoklady matky a otca ako aj ich psychosociálnu vyspelosť na riadnu starostlivosť o maloleté dieťa, Ktorý z rodičov (otec alebo matka, alebo obaja) spôsobom života, vzťahom k deťom, osobnostnými, morálnymi, psychickými predpokladmi je zárukou, aby do budúcnosti zabezpečil riadny citový vývoj maloletého dieťaťa z hľadiska pováh rodičov a nimi uznávaných životných hodnôt a ktorému z rodičov znalec doporučuje zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, - v prípade, ak znalec doporučí maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, nech sa vyjadrí, či je vhodné, aby sa maloleté dieťa stretávalo s druhým rodičom, ak áno, za akých podmienok a v akom rozsahu, ak nie z akých dôvodov, a v prípade, že znalec doporučí aj upraviť styk s maloletým dieťaťom, nech sa vyjadrí, aká forma styku by bola za daného stavu s prihliadnutím na vek maloletého dieťaťa najvhodnejšia bez ohrozenia jeho psychického vývoja, - posúdiť vplyv prostredia a sociálnych vzťahov matky aj otca na maloleté dieťa, - uskutočniť primerané vypočutie maloletého pred súdom ako sa to domáha maloletý, po tom ako ho súd primeraným spôsobom poučí. Dňa 28.7.2017 znalec vrátil súdu spis, odmietol vo veci podať znalecký posudok čo zdôvodnil tým, že matka jeho prvé predvolanie prevzala po termíne v posledný deň úložnej lehoty, na ďalší termín 7.6.2016 sa nedostavila po tom ako mu 6.6.2016 predložila stanovisko. Opätovne matku predvolal na deň 2.8.2016, predvolanie prevzala posledný deň odbernej lehoty, dňa 29.7.2016 mu poslala e-mail, že sa nedostaví pre nedoriešené trestné konanie a spochybnením záveru súdu o možnosti vyšetrenia maloletého napriek zákazu súdu. Kriticky sa vyjadrila k času a spôsobu vyšetrenia, spôsobom, ktorý znalec považuje za neprimeraný (prečo ju predvoláva v čase obeda, keď normálni ľudia obedujú). Keďže potrebuje, aby sa na vyšetrenie dostavili všetci traja, musel 1.8.2016 upovedomiť otca o zrušení termínu. Na základe takéhoto postoja matky sa vyjadril, že v najbližšej dobe nebude možné vykonať znalecké vyšetrenie. Po oznámení súdu, že trvá na znaleckom vyšetrení, predvolal matku na deň 7.3.2017, 21.2.2017 sa mu ospravedlnila matka, že sa nezúčastní, pretože sa súd nevyšporiadal s námietkou zaujatosti znalca. Toto vyjadrenie zaslala,

hoci predvolanie na termín 7.3.2017 ani neprevzala. Táto zásielka sa mu vrátila 23.2.2017 neprevzatá v odbernej lehote. Potom ako súd znalcovi oznámil, že o jej námietke proti znalcovi nebude konať, znalec 7.3.2017 žiadal zabezpečenie prítomnosti matky na vyšetrenie. Súd mu 22.5.2017 oznámil, že matke uložil pokutu. Matku predvolal na 18.7.2017. Matka mu 4.7.2017 poslala email so žiadosťou o preloženie termínu z 18.7.2017 na 25.7.2017 alebo 1.8.2017, pretože poskytuje matke celodennú opateru. V určený deň matka nedokáže zabezpečiť náhradu, pretože jej sestra a brat jej nemôžu pomôcť. Preto ju emailom predvolal na 25.7.2017, na čo reagovala emailom, že sa nezúčastní, pretože súd jej neposkytol finančné prostriedky na cestovné náklady do Zvolena. Keď sa jej pýtal, či nie je možné vyšetrenie realizovať, keďže cestovné je cca 15 eur, odpísala, že uznesenie o poskytnutí preddavku musí byť právoplatné. Tiež uviedla, že jej nevyhovuje čas začatia vyšetrenia o 9,30 hod., že ju znalec neinformoval, že zo stanice musí použiť MHD, že už pred tým, žiadala začiatok o 10,00 (nepravdivé tvrdenie- poznámka znalca). Preto jeho predvolanie na 9,30 hod. považuje za šikanózne, aby jej a maloleťmu robil schválnosti, čím sa dopúšťa priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Vzhľadom k tomu, že matka sa na 6 termínov vyšetrovania nedostavila a vystupňované útoky matky voči nemu ako znalcovi, spochybňovanie kompetencií znalca, používanie nelogickej argumentácie a z doterajšieho prístupu je podľa znalca zrejme, že matka nemá ochotu primerane spolupracovať so znalcom, spochybňuje postupy znalca, čo môže pokračovať aj po prípadnom realizovanom vyšetrení, čím bude naďalej zasahované najmä maloleté dieťa. Preto ako znalec odmietol pokračovať v znaleckých úkonoch.

12. Matka navrhovala vykonanie ďalších dôkazov: výsluch znalkyne PhDr. Stely Jančárovej, ThDr. Mgr. Slávky Karkoškovej ako expertky na sexuálne zneužívanie detí, zabezpečil videozáznam výsluchu maloleteho z trestného konania (o ktorom matka vie že neexistuje), súd vzhľadom k tomu, že závery PhDr. Jančárovej sú uvedené v jej posudku, s ktorým sa oboznámil a p. Karkošková maloleteho osobne nevyšetrila resp. súd o takomto posudku nevie a nie je ani znalec - klinický psychológ ani znalec z odboru psychologické poradenstvo, tieto návrhy zamietol. Tiež videozáznam z vyšetrenia maloleteho Mgr. Švecovou keďže jej písomná správa je v spise nebolo potrebné prehrať, súd nemá odborné vedomosti na posúdenie záznamu vyšetrenia maloleteho, ktoré bolo navyše jednorazové, bez jednoznačného záveru k dôvodom odmietania otca maloleteho.

13. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 25 ods. 2, § 26, § 36 ods. 1, § 37 ods. 1 a 2 Zákona o rodine v spojení s čl. 9 a 18 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Uviedol, že bolo preukázané, že v roku 2008 matka na základe vyššie citovaných skutočností, ktoré jej uviedol maloleteho, podala trestné oznámenie na otca za zločin sexuálneho zneužívania maloleteho otcom. Súd má za preukázané, že už aj pred týmto mala matka výhrady k otcovi, k tomu ako sa správa k maloleteho, ako sa realizujú stretnutia otca s maloleteho, čo je zrejme z jej písomných poznámok, ktoré si viedla na radu kolíznej opatrovníčky. Podaním trestného oznámenia sa začalo obdobie, kedy bol zakázaný styk otca s maloleteho, vo veci prebiehali súdne konania, znalecké vyšetrenia, ktorých záverom bolo, že v roku 2009 bol upravený styk otca s maloleteho, znalec konštatoval, že stretávanie otca s maloleteho je v záujme maloleteho. Napriek tejto skutočnosti zo záznamov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v rokoch 2008 - 2012, zo správy neziskovej organizácie Orchidea Prievidza, jednoznačne vyplýva, že pri pokusoch a realizovaní stretnutia otca s maloleteho, matka pôsobila negatívne, podporovala dieťa v odmietaní stretnutí s otcom (vešala mu na krk počas stretnutí diktafón, čo potvrdila sama matka, stretnutia sa uskutočňovali na miestach, ktoré mohla ona sama kontrolovať (správa mediátorky JUDr. Štulrajterovej), resp. kontrolovať maloleteho či otca maloleteho odmieta, resp. správa sa k nemu odmieta, vytvárala teoretické prekážky realizácii styku - tvrdila, že nemôže syna odovzdávať otcovi pred bytom, pretože otec sa nemá ako dostať k jej bytu cez vchodové dvere, ktoré sú opatrené guľou a nie je jej povinnosťou mu dvere otvárať (konanie sp. zn. 6P 41/2012), v priebehu stretnutí na ÚPSVaR Prievidza ani inokedy nijakým spôsobom nepôsobila na maloleteho, aby bol ochotný podrobiť sa stretnutiam, ktoré boli nariadené súdom v záujme maloleteho. Nakoniec aj prístup matky k znaleckému dokazovaniu v tejto veci nasvedčuje tomu, že odmieta rešpektovať súdne rozhodnutia, nariadenia orgánov, ktoré nie sú v súlade s jej predstavou, vykladá si ich zúžene, napriek jej vzdelaniu pedagóg, tendenčne, s poukazom na trestné oznámenie ako matka úplne rezignovala v smere konať v záujme maloleteho, čo si sama vykladá tak, že ho má podporovať v odmietaní otca, hoci sama nemôže mať istotu o sexuálnom zneužívaní maloleteho. Na odmietnutie podrobeniu sa pokynom súdu vynachádza rôzne „procesné“ dôvody, napr. nebolo rozhodnuté o jej námietke proti znalcovi, potom o ďalšej námietke „nekompetentnosti“ a pod.. Správanie matky v konaní zodpovedá jej hodnoteniu znalcami PhDr. Šútovcom a PhDr. Benkovičom. V súvislosti s hodnotením posudku PhDr. Benkoviča súd zdôraznil, že fakt, že syndróm zavrhnutého rodiča je v odbornej verejnosti ako diagnóza spochybňovaný, neznamená, že neexistujú prípady manipulácie detí rodičom od ktorého sú citovo závislý, ako je maloleteho Oliver závislý od matky. Súd vzhľadom na

postoj matky a predpokladateľné jej ďalšie správanie upustil od ďalšieho znaleckého dokazovania v tomto smere, pričom plne odkázal na argumentáciu znalca z odboru psychológia. Aj podľa názoru súdu by matka v tomto postoji zotrvala naďalej a traumatizovala by tým maloletého. Ak má matka tento postoj, je takmer isté že sa k dokazovaniu takto bude stavať aj maloletý. Pritom kontrolné znalecké skúmanie je navrhnuté aj v posudku PhDr. Truskovej PhD, ktorý si dala vypracovať matka. Matka je neoblohná vo svojom postoji napriek viacerým záverom znalcov a psychológov, že je v záujme maloletého obnoviť stretnutia otca s maloletým (konštatované aj po vyšetrení maloletého v krízovom centre Náruč Žilina, na ktoré matka odkazuje). Je zároveň vzhľadom na vzájomný vzťah maloletého a matky zrejmé, že ani maloletý takémuto neoblohnému postoji sám nemôže čeliť a nemožno očakávať zmenu jeho postoja napriek odporúčaniam znalcov. Z týchto dôvodov súd uložil maloletému výchovné opatrenie, na ktorom je povinná zabezpečiť jeho účasť jeho matka pod hrozbou opatrení, ktoré umožňuje Civilný mimosporový poriadok. Je potrebné zabezpečiť maloletému odbornú psychologickú pomoc, aby prekonal obdobie „súdnych ťahaníc“, realizácií stykov, pri ktorých pôsobila ako stresor hlavne matka tým, ako k stretnutiam pristupovala s odôvodnením, že ona nevie ako má maloletého na styk pripraviť, ani to nie je povinná, a pod..., napriek svojej kvalifikácii pedagóg, počas ktorých konal podľa pokynov matky a pod jej dohľadom. Tvrdenia o možnom sexuálnom zneužívaní maloletého tiež odôvodňujú takýto postup. Podľa záverov súdu ktoré vychádzajú zo zohľadnenia znaleckého posudku PhDr. Šutorovej, dokončeného niekoľko dní pred údajným pohlavným zneužívaním, znalca PhDr. Šútovca, PhDr. Benkoviča, PhDr. Jančárovej, záverov trestného konania vo veci ČVS ORP 602/OVK-ZA-2008 sa javí, že môže ísť u matky o druhý typický predpojatý postup - predpojaté potvrdzovanie zneužívania. „Vtedy posudzovateľ dospeje do unáhleného záveru, že dieťa bolo sexuálne zneužívané, zatiaľ čo ignoruje informácie, ktoré nepodporujú takýto záver, napr. predpokladá že dieťa muselo byť sexuálne zneužívané, pretože vykazuje abnormné sexuálne správanie, (čo v tomto konkrétnom prípade ani nie je splnené) pričom ignoruje možnosť, že dieťa môže trebárs napodobňovať niečo čo videlo...“(citácia textu pod čiarou). V každom prípade je takýto postoj matky nekritický, veď v uvedenom období, keď hovoril o údajnom zneužívaní, napríklad maloletý prišiel s tým, že má matka v bruchu pleseň. Toto matka okamžite pripísala tomu, že to má zo Žiliny - teda od otca, nad pravdivosťou tohto tvrdenia sa ani nepozastavila, hoci ide o zjavne nepravdivý výrok maloletého, ktorý nebol ojedinelý, potvrdila to v posudku znalkyňa Jančárová. Preto pokiaľ je aj v súčasnosti údajné a nepotvrdené zneužívanie maloletého v larvovanej podobe (posudok PhDr. Truskovej), maloletý má už 15 rokov, matka nemusí mať v tomto obavy z psychologického skúmania maloletého ani zo stretnutí maloletého s otcom v prítomnosti psychológa alebo pracovníčok úradu, prípadne inej osoby. V tomto je postoj matky iracionálny a ničím nepodložený. Napriek tomu súd v aktuálnom štádiu konania vzhľadom na postoj maloletého vyjadrený vo výsluchu na súde, ako aj závery viacerých psychológov - PhDr. Truskovej, Mgr. Švecovej, styk otca s maloletým ešte neupravil, dal možnosť matke i maloletému prekonať vybudovaný odpor k otcovi a rešpekt k súdu i úradom práve absolvovaním psychologického poradenstva, ktoré jej doporučili aj v krízovom centre Náruč. Uložil maloletému R. Q. povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu podľa pokynov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, zameraného na odstránenie následkov negatívneho ovplyvňovania maloletého zo strany matky voči otcovi a na úpravu vzťahu maloletého k otcovi. Matke súd uložil povinnosť zabezpečiť účasť maloletého na tomto psychologickom poradenstve podľa pokynov ÚPSVaR Prievidza. V prípade nerešpektovania uloženia výchovného opatrenia prichádza do úvahy uloženie výchovného opatrenia - pobytu v diagnostickom centre na dobu najviac 6 mesiacov. Z týchto dôvodov (odmietavý nemenný postoj maloletého) súd návrh otca na zmenu výchovného prostredia zamietol a zamietol aj návrh matky na zákaz styku otca s maloletým a rozhodol, že styk otca s maloletým neupravuje. Podľa súdu neexistuje v súčasnosti žiadna odôvodnená racionálna obava, ktorá by odôvodňovala zákaz styku otca s maloletým a preto súd zrušil aj neodkladné opatrenie, ktorým bolo otcovi uložené, aby sa dočasne zdržal styku s maloletým dieťaťom, uložené uznesením Krajského súdu Trenčín č.k. 6Cop/26/2014-35. Pokiaľ sa teda maloletý k stretnutiu s otcom odhodlá, stretnutia sa môže uskutočniť. Ide o otázku o ktorej je maloletý plne spôsobilý rozhodovať. Súď zároveň uložil rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na zlepšenie vzájomnej komunikácie podľa pokynov ÚPSVaR Prievidza, bolo preukázané aj z listín a vyjadrení na pojednávaní, že títo spolu vôbec nekomunikujú. Ako rodičia maloletého podľa čl. Článok 18 Dohovoru o právach obidvaja majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa. Tento sa bez vzájomnej komunikácie realizovať nedá.

14. Rozhodnutie o náhrade trov konania štátu odôvodnil súd podľa § 54 CMP. Keďže matka spôsobila trovy vynaložené na znalecké dokazovanie, ktoré sa jej zavinením nerealizovalo, je povinná nahradiť trovy štátu vo výške 258,96 eur.

15. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie matka maloletého Olivera. Podľa nej súd prvej inštancie nezistil skutočný stav veci ako mu to ukladá zákon. Z výpovede riaditeľky MŠ Ľubice Pastierikovej je zrejmé, že v čase od 02.09.2008 do 29.06.2009, kedy maloletý Oliver navštevoval MŠ v Zemianskych Kostolanoch, teda v období zákazu styku otca s maloletým, sa maloletý javil ako zdravé dieťa, komunikatívne a živé a a otcovi sa spontánne nezmieňoval. Podobne sa vyjadrila aj Jana Hvojníková, upratovačka a školníčka MŠ. Z uvedeného vyplýva, že zákaz styku otca s maloletým mal na maloletého Olivera pozitívny vplyv, maloletý bol po psychickej stránke v pohode, prestali aj ochorenia a zdravotné problémy, ktoré sa prejavovali v predchádzajúcom období, kedy si otec maloletého pravidelne brával na víkendy do Žiliny. Zákaz styku tak splnil svoje poslanie a bol nariadený v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Ďalej matka maloletého poukázala na skutočnosť, že obe menované boli vyšetrovateľom vypočuté v trestnej veci zločinu sexuálneho zneužívania maloletého otcom, čo bolo z hľadiska časového obdobia i miesta spáchania zločinu úplne nedôvodné. Okrem toho mali vypovedať o tom, či sa im maloletý na základe prejavov svojho správania /niekoľko mesiacov po spáchaní zločinu/ javí ako obeť. Vzťahy a prejavy dieťaťa pritom nie sú meradlom, že sa trestný čin nestal /S., S.: Obete sexuálneho zneužívania detí medzi nami. 2014/. Okrem toho menovaná svedkyňa Ľubica Patieriková umožnili ako riaditeľka MŠ styk otca s maloletým dňa 29.06.2009 napriek súdному zákazu styku otca s maloletým, pričom matku o tomto neinformovala, hoci o chystanej návšteve otca mala vedomosť. Obe svedkyne považuje matka za nedôveryhodné. Matka tiež namietala proti postupu Okresných súdov Prievidza a Žilina, ktoré v konaniach pod sp. zn. 13P/389/2008 a 13C/94/2005 oprávniť otca na styk s maloletým R. napriek tomu, že si nespĺnili svoju vyhľadávaciu povinnosť a nezabezpečili si kompletný trestný spis a nevideli ani jediný priamy dôkaz - videozáznam z výsluchu maloletého ako poškodeného v trestnej veci sexuálneho zneužívania. Vychádzali zo zjavne nepravdivého právneho stavu ohľadne trestného konania a otca oprávniť na styk napriek tomu, že trestné konanie nebolo právoplatne skončené. Stretávanie sa maloletého s otcom nebolo v najlepšom záujme maloletého R. a preto Krajský súd v Trenčíne vydal predbežné opatrenie, ktorým okamžite styk otca s maloletým zastavil, keď otec bol dôvodne podozrivý, a podľa matky aj stále je, zo zločinu sexuálneho zneužívania maloletého. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku spochybňuje pravdivosť informácií maloletého o sexuálnom zneužívaní na podklade znaleckého posudku PhDr. Jančárovej, ktorá bola pribratá do trestného konania. Táto videla matku a maloletého iba jeden raz a to v čase, keď nebola schopná chodiť ani po schodoch a možno bola v ten deň aj práceneschopná /znalkyňa bola po operácii/. Súdu tento jednorazový kontakt so znalkyňou neprekáža ale na druhej strane mu to prekáža pri Mgr. Švecovej z DKC Náruč, ktorá ako psychologička maloletého vyšetrila v júni 2010. Relevantnú skutočnosť, či maloletý hovoril v máji 2008 pravdu o zločine sexuálneho zneužívania, možno zistiť len z jediného dôkazu v trestnom konaní - z videozáznamu z výsluchu maloletého ako svedka poškodeného, ktorý bol v danej trestnej veci vykonaný. Tento ale nebol vykonaný ani bezprostredne po trestnom oznámení matky a ani v jeho čase nebol otec maloletého obvinený, a preto nebol tento výsluch vykonaný včas a ani kontradiktórnym spôsobom, tak aby bol použiteľný v súdnom konaní. Tento jediný priamy dôkaz však súd prvej inštancie nevykonal, teda z neho nevyvodil žiadne právne závery a tak nezistil skutočný stav veci. Jej ako matke sa naopak vysmieval, že žiadala vykonať neexistujúci dôkaz, pričom sa ale ani s jeho neexistenciou v napadnutom rozsudku nevyporiadal. Z uvedeného vyplýva podľa matky jediné, že súd nemôže vylúčiť, že sa otec nedopustil zločinu sexuálneho zneužívania maloletého syna. Preto napadnutý rozsudok nemôže byť v najlepšom záujme maloletého. Matka opätovne poukázala na to, že maloletý nemal počas zákazu styku s otcom žiadne problémy, ujmy. Je to rozumný, uvedomelý chlapec, nie žiadny sfetovaný, prefajčený, problémový či drogový závislý jedinec a preto nikto nemá právo, ani súd, jej ho nezmyselnými výchovnými opatreniami psychicky a fyzicky zmrzačiť. V ďalšom texte svojho odvolania matka namietala proti postupu súdom ustanoveného znalca Mgr. Nociara, záverom znalcov PhDr. Šútovca, Ph.D., PhDr. Jančárovej a PhDr. Benkoviča i proti konaniu kolízneho opatrovníka, ktorý nepostupoval podľa nej v záujme maloletého. Súd sa pritom v rozsudku nezaoberal s jej námietkami proti znaleckým posudkom a ako sa s nimi vypořádali znalci. Poukázala na závery znalkyne PhDr. Truskovej, Ph.D., ktorá maloletého vyšetrila cca 9 mesiacov po opätovnom zákaze styku s otcom, ktorá nezaznamenala u maloletého žiadny negatívny vplyv v jeho prežívaní a správaní z nestýkania sa s otcom a dospela k záveru, že ako nebude názor maloletého rešpektovaný a tento bude nútený do styku s otcom, hrozí mu vážne psychické poškodenie s celoživotnými následkami. Samotný súd prvej inštancie pri výsluchu maloletého zistil, že tento odmieta styk s otcom a má na to legitímne a spoločensky akceptovateľné dôvody. V prvom rade je to riadne a včas nevyšetrený zločin sexuálneho zneužívania, v druhom rade neempatické, rodičovsky nekompetentné a rigidne správanie otca voči maloletému pri jednotlivých stykoch, potom negatívne správanie otca voči matke maloletého a nakoniec skutočnosť, že otec pred maloletým opakovane verbálne očierňoval citovo blízke osoby maloletého /napríklad jeho

babku/. Matka opakovane zdôraznila, že súd prvej inštancie pochybil, keď nezistil skutočný stav veci a nevykonal ňou navrhované dôkazy. Matka maloletého sa vyjadrila aj k výsluchu maloletého súdom prvej inštancie na pojednávaní dňa 16.01.2018. Poukázala na to, že účastníci neboli s vykonaným dôkazom oboznámení a preto sa k nemu nemohli vyjadriť. Matka sa o obsahu výpovede maloletého dozvedela len zo zvukového záznamu, ktorý si na pojednávaní vyhotovovala. Pri výsluchu súd umožnil otcovi porušiť zákaz styku s maloletým, maloletého riadne neoboznámil s vecou a adekvátne mu nevysvetlil predmet konania, sudkyňa výpoveď maloletého prerušovala, dávala mu sugestívne, kapciózne a zmätočné otázky. Matka namieta proti zrušeniu neodkladného opatrenia uloženého rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6CoP/26/2014-35. Z právneho hľadiska sa toto ruší automaticky, keď rozhodnutie vo veci samej o zákaze styku nadobudne právoplatnosť. Ak ho súd chcel zrušiť, mal okrem neho zrušiť aj opravné uznesenie krajského súdu, ktoré k tomuto rozhodnutiu patrí a mal zrušiť aj rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 13C/94/2005-454 zo dňa 27.01.2011 v časti styku otca s maloletým. Matka nesúhlasí ani s výrokom napadnutého rozsudku, podľa ktorého súd styk otca s maloletým neupravil, pretože ona žiada zákaz styku otca s maloletým. Nesúhlasí ani s uloženými povinnosťami maloletému a jej pokiaľ ide o psychologické poradenstvo, pretože súd nemal nesporne preukázané, že sa otec nedopustil sexuálneho zneužívania a nemal ani preukázané, že ona ako matka negatívne ovplyvňuje maloletého voči otcovi. Nariadené výchovné opatrenie je pre maloletého bezohľadné a kruté, ide o inštitucionálne násilie, ktoré je v rozpore s jeho najlepším záujmom, keď priamo ohrozuje jeho telesné a duševné zdravie. Z uloženého výchovného opatrenia a jeho odôvodnenia vyplýva, že maloletý by sa mal na ÚPSVR stýkať s otcom a možno predpokladať, že tam bude maloletému vymývaný mozog za účelom, aby bol „zbavený svojich presvedčení“ o tom, že bol otcom zneužívaný, aby bol „zbavený následkov negatívneho ovplyvňovania zo strany matky voči otcovi“, hoci takýto negatívny vplyv nebol v konaní preukázaný. Matka maloletého namieta aj rozhodnutie súdu vo výroku, v ktorom jej bola uložená povinnosť podrobiť sa spolu s otcom maloletého psychologickému poradenstvu na zlepšenie vzájomnej komunikácie. S otcom maloletého nežije v spoločnej domácnosti viac ako 14 rokov. Jeho prítomnosť negatívne vplyva na jej psychiku a zdravie. Opakovane ju pred synom fyzicky napadol, verbálne jej ubližoval a očierňoval ju. Prítomnosť otca a ústnu komunikáciu s ním vníma matka ako priame nebezpečenstvo jeho útokov na svoju osobu. S otcom maloletého komunikuje písomne a nie je žiadúce to meniť. Uložené opatrenie chápe matka ako šikanózne a ako neoprávnený zásah do jej súkromného a rodinného života. Nakoniec matka nesúhlasila ani s uložením povinnosti zaplatiť trovy štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním Mgr. Nociara. Tento znalec sám spis vrátil ako zaujatý voči matke. Sám matke zasielal zmätočné a neúplné predvolania, opakovane menil podmienky vyšetrenia, na matku útočil a dehonestoval ju vo svojich vyjadreniach pre súd. Vyšetrenie sa malo uskutočniť v rozpore s platným zákazom styku otca s maloletým a matka preto len chránila svojho syna a autoritu zákona. Trovy štátu tak nevznikli zavinením matky. Záverom matka maloletého žiadala, aby odvolací súd uskutočnil pojednávanie, na ktorom vypočuje maloletého Olivera, aby sa tento mohol vo veci riadne vyjadriť a aby sa tiež mohol vyjadriť k priebehu jeho stretnutia s otcom v MŠ dňa 29.06.2009. Žiada tiež výsluch PhDr. Jančárovej za účelom, aby vysvetlila rozpory a nejasnosti vo svojom znaleckom posudku č. 28/2008, žiada výsluch doc. Karkošovej, PhD. ako expertky na problematiku sexuálneho zneužívania detí na Slovensku ako aj výsluch znalca PhDr. Benkoviča k jeho znaleckému posudku č. 25/2013. Po vykonanom dokazovaní navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že styk otca s maloletým zakáže.

16. K odvolaniu matky maloletého sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Prievidza. Podľa nej je napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zákonný. Súd vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, na základe ktorého dospel k správne mu záveru, že nie je v záujme maloletého zakázať jeho styk s otcom. Inštitút zákazu styku rodiča s maloletým dieťaťom je výnimočné riešenie, pretože predstavuje vážny zásah do výkonu rodičovských práv. a musí byť odôvodnené vážnymi okolnosťami na strane maloletého dieťaťa. Tie v tomto konaní preukázané neboli. Trestné stíhanie vo veci sexuálneho zneužívania bolo opätovne právoplatne zastavené, pričom práve toto trestné stíhanie bolo dôvodom pre zákaz styku otca s maloletým. Skutočnosť, že maloletý styk s otcom odmieta nie je dostatočný dôvod na zákaz tohto styku, pretože jeho názor postupne ovplyvňovala matka aj svojím odmietavým postojom ku všetkému. Matka v tomto konaní zmarila nariadené znalecké dokazovanie, keď neposkytla znalcovi potrebnú súčinnosť. Matka zmarila aj vyšetrenie maloletého Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie Bratislava v trestnom konaní a aj vypočutie maloletého znalcom. Pokiaľ ide o návrh matky na vykonanie dôkazu videozáznamom z výsluchu maloletého R. v trestnom konaní z mája, resp. z júna 2008, súd takýto dôkaz nemohol vykonať, pretože takýto videozáznam vôbec neexistuje. Pokiaľ ide o ďalšie návrhy matky na doplnenie dokazovania, súd ich správne zamietol, pretože by nič nové v konaní neprinesli. Aj ostatné výroky napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie sú zákonné a správne. Zrušenie neodkladného opatrenia bolo dôvodné pre právnu istotu dotknutých subjektov a nebol ani

dôvod upraviť styk otca s maloletým, keď je vzťah medzi otcom a maloletým vážne narušený a maloletý nie je na styk s otcom pripravený. Aj uloženie výchovného opatrenia maloletému ako aj povinnosti jeho rodičom podrobiť sa psychologickému poradenstvu, bolo správne. Rodičia nevedia spolu komunikovať, matka ovplyvňuje názor maloletého, a uložené povinnosti sú potrebné pre obnovenie vzťahu otca s maloletým a pre zlepšenie komunikácie medzi jeho rodičmi. Nakoniec aj výrok o trovách konania je zákonný, pretože matka maloletého zmarila svojím konaním znalecké dokazovanie. Prokurátorka okresnej prokuratúry preto navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

17. Kolízny opatrovník maloletého R. k odvolaniu jeho matky proti rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že zotrváva na svojich vyjadrení z priebehu konania. S ohľadom na prezentovaný názor maloletého dieťaťa ako aj na obsah odvolania matky maloletého kolízny opatrovník považuje za potrebné, aby sa rodičia maloletého podrobili najskôr individuálnej terapii a to s cieľom prijať svoju zodpovednosť za rozpad manželstva a porozvodovú situáciu. Až po úspešnom absolvovaní rodičovskej terapie je možné podľa kolízneho opatrovníka do procesu zapojiť za účinnej spolupráce matky aj maloletého R..

18. K vyjadreniu prokurátorky okresnej prokuratúry k svojmu odvolaniu sa vyjadrila matka maloletého. Podľa nej nebolo potrebné rušiť neodkladné opatrenie o zákaze styku otca s maloletým, a to ani kvôli právnej istote zúčastnených, pretože odvolací súd pri nariadení neodkladného opatrenia vo výroku svojho rozhodnutia vymedzil, že toto bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zákaz styku otca s maloletým. Podľa matky je zarážajúce, že okresná prokuratúra sama konštatuje, že vzťah otca a maloletého R. je vážne narušený a maloletý sa s otcom nechce stretávať ale na druhej strane súhlasí s tým, že súd prvej inštancie neupravil styk otca s maloletým, pričom tento výrok neposkytuje zúčastneným právny istotu, keď styk otca s maloletým bol ostatný raz upravený rozsudkom Okresného súdu Žilina v rozvodovom konaní zo dňa 27.01.2011 a tento nebol zrušený. Nesúhlasí ani s tvrdeniami prokuratúry ohľadne videozáznamu z výsluchu maloletého v trestnom konaní. Je fakt, že takýto videozáznam neexistuje. Jedná sa však o jediný priamy a relevantný dôkaz z trestného konania, a súd prvej inštancie sa nijako s jeho neexistenciou nevyporiadal. Matka namieta tiež vyjadrenie prokuratúry k nevykonaniu ďalších dôkazov navrhovaných v konaní matkou. Pokiaľ tieto neboli vykonané, nemožno vedieť, že by nič nové v konaní nepriniesli. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje matka maloletého na rozdiel od prokuratúry za jednoznačne nezákonný, svojvoľný a poškodzujúci najlepší záujem maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie nemohol správne dospieť k záveru, že nie je v záujme maloletého zakázať jeho styk s otcom, pretože nezistil skutočný stav vecí. Prokuratúra podľa svojho vyjadrenia nemá základné práva a záujem maloletého dieťaťa na najvyššom mieste a tak neuznáva autoritu zákona a medzinárodných zmlúv. Trestné konanie vo veci sexuálneho zneužívania maloletého bolo zmarené tým, že maloletý nebol riadne a včas vypočutý. Nebola snaha a riadne a včas vyšetriť závažný zločin a preto sa nemožno teraz odvolávať na zastavenie trestného stíhania. Na neprávne nemôže byť postavené právo.

19. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdiť.

20. Súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam matky maloletého R. dodáva nasledovné:

21. Pokiaľ ide o matkou tvrdené procesné pochybenia súdu prvej inštancie v konaní, spôsob výsluchu maloletého R., oboznámenie účastníkov s týmto dôkazom a nevykonanie doplnenia dokazovania podľa návrhov matky maloletého, nadbytočné zrušenie neodkladného opatrenia a naopak nezrušenie úpravy styku otca s maloletým v rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 13C/94/2005-454 zo dňa 27.01.2011 v rozvodovom konaní rodičov maloletého, odvolací súd po preskúmaní veci nezistil, že by sa súd prvej inštancie dopustil takého procesného pochybenia, ktoré by porušilo právo matky maloletého na spravodlivý súdny proces.

22. Spôsob výsluchu maloletého Olivera súdom prvej inštancie, jeho oboznámenie s predmetom konania i kladené otázky, boli uskutočnené spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti /§ 38 CMP/.

Oboznámenie účastníkov konania s obsahom výpovede maloletého R. súdom prvej inštancie musí odvolací súd hodnotiť ako nie dostatočné /súd prvej inštancie sa uspokojil s tým, že rodičov maloletého, ktorí neboli pri výsluchu prítomní iba oboznámil s tým, že maloletý R. svoj názor vo veci nezmenil/. Tento nedostatok však v konečnom dôsledku nevedol k porušeniu práva matky maloletého na spravodlivý proces, pretože matka maloletého sa s obsahom výpovede maloletého oboznámila zo zvukového záznamu, ktorý si z pojednávania sama vyhotovila a mala tak možnosť na následnom pojednávaní súdu prvej inštancie, prípadne v odvolacom konaní sa k tomuto dôkazu vyjadriť.

23. Pokiaľ ide o nevykonanie doplnenia dokazovania podľa návrhov matky maloletého, matka v priebehu celého konania i v odvolaní navrhuje zabezpečiť videozáznam z výsluchu maloletého pred vyšetrovateľom v trestnom konaní vo veci zločinu sexuálneho zneužívania. Jej návrh je celkom nelogický, keď sama opakovane v konaní potvrdila, že takýto dôkaz neexistuje, pretože maloletý vyšetrovateľom v trestnom konaní vypočutý nebol. Jej námietka proti nedoplneniu dokazovania uvedeným spôsobom je preto absurdná. Pokiaľ ide o ďalšie návrhy matky na doplnenie dokazovania, výsluch znalkyne PhDr. Stely Jančárovej, ThDr. Mgr. Slávky Karkoškovej ako expertky na sexuálne zneužívanie detí, oboznámenie videozáznamu z vyšetrenia maloletého Mgr. Švecovou, tu odvolací súd s nevykonaním týchto dôkazov súdom prvej inštancie súhlasí. Znalkyňa PhDr. Jančárová podala svoj znalecký posudok pred viac ako 10 rokmi a v inom, trestnom konaní. Nie je žiadny dôvod s takýmto časovým odstupom a v inom konaní znalkyňu vypočúvať k spôsobu podania znaleckého posudku. ThDr. Mgr. Slávka Karkošková môže byť nepochybne expertka na sexuálne zneužívanie detí, ale nemá žiadny vzťah k prejednávanej veci a zúčastneným osobám, a s jej názormi v publikovaných odborných článkoch, ktoré matka maloletého v konaní predložila bol súd prvej inštancie oboznámený. Jej výsluch by bol preto nadbytočný a nijako by neprispel k zisteniu skutočného stavu veci. Vykonanie dôkazu videozáznamom z vyšetrenia maloletého Mgr. Švecovou by bolo rovnako nadbytočné, pretože ako uviedol súd prvej inštancie, bola oboznámená písomná správa menovanej z vyšetrenia.

24. Čo sa týka zrušenia neodkladného opatrenia, ktorým bolo otcovi uložené, aby sa dočasne zdržal styku s maloletým R., uložené uznesením Krajského súdu Trenčín č.k. 6Cop/26/2014-35 /výrok III./, je pravdou, že toto neodkladné opatrenie malo trvať podľa rozhodnutia súdu len po určitý čas - do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zákaz styku otca s maloletým R., ale v zmysle § 363 CMP môže súd aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Takémuto procesnému postupu - zrušenie neodkladného opatrenia rozhodnutím súdu, nebráni skutočnosť, že neodkladné opatrenie malo podľa rozhodnutia súdu trvať určitý čas a to práve preto, že súd pri zrušení neodkladného opatrenia vychádza zo zmeny pomerov, prípadne odpadnutia dôvodov nariadenia neodkladného opatrenia, teda zo stavu, ktorý to v čase nariadenia neodkladného opatrenia na určitý čas nebol. V tomto konkrétnom prípade pritom okamih zrušenia neodkladného opatrenia /nadobudnutie právoplatnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie/ sa časovo kryje s okamihom, kedy malo neodkladné opatrenie podľa rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne zaniknúť /právoplatné skončenie konania vo veci samej o zákaz styku otca s maloletým R., teda nadobudnutie právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie/.

25. Matka maloletého namietala aj skutočnosť, že súd prvej inštancie nezrušil úpravu styku otca s maloletým R. z rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 13C/94/2005-454 zo dňa 27.01.2011. Táto námietka matky je v zásade dôvodná, avšak v konečnom dôsledku nemá vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie styk otca s maloletým R. neupravil /výrok IV./, čím došlo k zmene uvedeného rozsudku Okresného súdu Žilina vo výroku o úprave styku otca s maloletým /§ 121 CMP/. Pre právnu istotu všetkých zúčastnených by bolo nepochybne žiaduce, aby súd prvej inštancie vo výroku svojho rozsudku výslovne uviedol, že svojím rozhodnutím o neupravení styku otca s maloletým R. mení uvedený rozsudok Okresného súdu Žilina vo výroku o úprave styku otca s maloletým. Hoci takéto niečo súd prvej inštancie vo výroku svojho rozsudku explicitne neuviedol, faktom zostáva, že výrokom rozsudku súdu prvej inštancie o neupravení styku otca s maloletým R. došlo k zmene doterajšej súdnej úpravy styku otca s maloletým R. a tento styk už rozhodnutím súdu upravený nie je.

26. Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích námietok matky maloletého preskúmal aj vecnú stránku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. V tomto konaní, rovnako ako v každom inom konaní, ktoré sa týka maloletých detí, musí byť prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu najlepší záujem maloletého dieťaťa /čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa z 30. septembra 1990, čl. 5 Zákona o rodine/. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje okrem iného aj ochrana duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa. Je právom oboch rodičov, aby sa v zásade rovnou mierou starali o svoje dieťa a podieľali sa na jeho výchove, s čím korešponduje

zasa právo dieťaťa na starostlivosť od oboch rodičov. Ak je dieťa v starostlivosti len jedného rodiča, potom by malo byť tomuto dieťaťu umožnené stretávať sa s druhým rodičom a to v takej miere, aby bol postulát rovných rodičovskej starostlivosti naplnený. Je preto potrebné umožniť rodičovi, ktorý s dieťaťom trvalo nežije, pravidelný a čo najširší kontakt, pretože je to práve množstvo času, v ktorom možno realizovať aj neverbálne výchovné pôsobenie rodiča, tzv. výchova prítomnosťou, či príkladom, ktorá, ako je všeobecne známe, je tou najúčinnějšíou výchovnou metódou.

27. Takéto usporiadanie vzťahov, teda umožnenie stretávania sa dieťaťa s rodičom, v ktorého starostlivosti nie je a to v čo najširšom rozsahu, je spravidla v záujme maloletého dieťaťa, keď zodpovedá najlepšiemu a všestrannému duševnému, telesnému a citovému vývinu dieťaťa, pri ktorom je úloha oboch rodičov nenahraditeľná. Preto aj zákonodarca v Zákone o rodine výslovne stanovil, že súd musí dbať na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na starostlivosť zo strany oboch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho styku s obidvoma rodičmi /§ 24 ods. 4 Zákona o rodine/.

28. V tomto konaní bolo preukázané, že otec sa s maloletým dlhodobo nestýka a maloletý R. styk s otcom odmieta. Dôvody odmietania zo strany maloletého R. pritom nie sú racionálne. Vo výpovedi poukazoval na správanie otca pri hre na skrývačku, keď bol malý, či púšťanie hlasnej hudby pred vchodom do bytovky, čím mal maloletého strápať pred susedmi. P. odmietania stretávania sa s otcom, ktoré uviedla v odvolaní matka maloletého - riadne a včas nevyšetrený zločin sexuálneho zneužívania, neempatické, rodičovsky nekompetentné a rigidné správanie otca voči maloletému pri jednotlivých stykoch, negatívne správanie otca voči matke maloletého a skutočnosť, že otec pred maloletým opakovane verbálne očierňoval citovo blízke osoby maloletého /napríklad jeho babku/, samotný maloletý R. vo svojej výpovedi vôbec neuviedol.

29. V konaní bolo tiež preukázané, že trestné stíhanie vo veci zločinu sexuálneho zneužívania, ktorého sa mal podľa trestného oznámenia matky maloletého dopustiť na maloletom jeho otec bolo právoplatne zastavené, pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Toto rozhodnutie o zastavení trestného stíhanie je pre súd v tomto konaní prejudiciálne a súd musí na neho prihliadať /§ 194 CSP/. V konaní pritom nebol vykonaný jediný dôkaz, ktorý by bez pochybnosti preukázal, že ku zločinu sexuálneho zneužívania maloletého jeho otcom skutočne došlo. Súd prvej inštancie preto správne vychádzal pri svojom rozhodovaní z toho, že trestné stíhanie vo veci zločinu sexuálneho zneužívania bolo zastavené, pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Za rovnako správne a vykonaným dokazovaním podložené považuje odvolací súd aj závery súdu prvej inštancie, že matka maloletého v odmietaní styku s otcom podporuje a nijakým spôsobom na maloletého nepôsobí, aby bol ochotný s otcom sa stretávať.

30. Za tohto stavu je nepochybné, že nie je možné vyhovieť návrhu otca na zmenu výchovného prostredia maloletého ale ani upraviť styk otca s maloletým, pretože vzťahy medzi otcom a maloletým R. sú vážne a dlhodobo narušené. Na druhej strane nie je žiadny legitímny dôvod zakázať otcovi styk s maloletým Oliverom, ako to žiadala matka maloletého. Je nielen v záujme otca ale aj v záujme maloletého R., aby sa maloletý s otcom stretával a vytvorili si, resp. obnovili a následne upevňovali vzájomné citové väzby. Z. účelom styku je, aby zo stal zachovaný vzťah rodiča s maloletým dieťaťom, ktoré nemá vo svojej osobnej starostlivosti. Po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov ctíť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť /za riadnu výchovu detí/ je prikázaná obojmi rodičmi; preto takisto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, niet /ani pri plnom rešpektovaní práv maloletého dieťaťa/ zákonného, o to menej ústavného právneho dôvodu na to, aby rodičovi, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, bol styk s ním zakázaný, resp. neprimerane obmedzený /pozri napr. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 125/98 z 24. septembra 1998/.

31. Keďže nie je v súčasnosti možné bez ďalšieho upraviť styk otca s maloletým R. ale je potrebné ho na stretávanie sa s otcom odborne pripraviť a zlepšiť aj komunikáciu medzi jeho rodičmi, ktorá je tiež predpokladom obnovenia stretávania sa otca s maloletým R., postupoval súd prvej inštancie správne, keď hľadal cestu a spôsob ako napomôcť budúcej realizácii práva maloletého R. a otca na ich vzájomný styk pri plnom rešpektovaní najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa a rodičovských práv oboch rodičov. V tomto zmysle sa aj odvolaciemu súdu potom javí ako dôvodné a správne, aby bolo podľa § 37 Zákona o rodine nariadené výchovné opatrenie, ktorým maloletému R. bude uložená povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu podľa pokynov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, zameraného na odstránenie následkov negatívneho ovplyvňovania maloletého zo strany matky voči otcovi a na úpravu vzťahu maloletého k otcovi /výrok V./, matke uložená povinnosť zabezpečiť účasť maloletého R. na tomto psychologickom poradenstve podľa pokynov ÚPSVaR Prievidza /výrok VI./,

obom rodičom maloletého Olivera uložená povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na zlepšenie vzájomnej komunikácie podľa pokynov ÚPSVaR Prievidza /výrok VII./.

32. Nakoniec odvolací súd preskúmal aj správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania štátu /výrok VIII./ Je potrebné súhlasiť so súdom prvej inštancie, že trovy štátu v tomto konaní, ktoré spočívajú v nákladoch na znalecké dokazovanie, zavinila matka. Z obsahu spisu je zrejmé, že matka ustanovenému znalcovi Mgr. Nociarovi neposkytla potrebnú súčinnosť pre vykonanie znaleckej úlohy ale naopak sa svojim konaním snažila znalecké dokazovanie zmať. Dôvody neposkytnutia súčinnosti znalcovi, ktoré matka uvádzala v konaní /určenie času vyšetrenia maloletého a jeho matky u znalca/ boli malicherné a pri existencii dobrej vôle matky ich bolo možné odstrániť. Ani poukaz matky na možnosť „porušenia zákazu styku otca s maloletým“ pri vyšetrení znalcom nebol dôvodom na odmietnutie poskytnutia súčinnosti znalcovi zo strany matky maloletého. Podľa odvolacieho súdu by sa o takéto porušenie nejednalo, ak by ku stretnutiu otca s maloletým Oliverom došlo pri vyšetrowaní súdom ustanoveným znalcom, ktorý mal okrem iného zo strany súdu stanovenú úlohu posúdiť aké je správanie dieťaťa v prítomnosti otca bez účasti matky a naopak.

33. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

34. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).